

OVERWEGINGS KADER

TURNHOU

Nu de verkiezingen achter de rug zijn, overhandigen we jullie als managementteam met veel plezier ons overwegingskader. Dit document is gebaseerd op data uit de stadsmonitor en input uit een organisatiebrede SWOT-analyse. Met dit overwegingskader willen we in de eerste plaats de beleidsploeg voor de volgende bestuursperiode 2025-2030 ondersteunen bij het maken van beleid en strategische plannen.

Het document bestaat uit twee delen. In een eerste deel presenteren we infografieken. Hierin worden een aantal interessante uitdagingen benoemd. Deze situeren zich op verschillende niveaus: dat van de regio, de stad, de burger en de organisatie.

Naast deze infografieken geven we ook 7 interne overwegingen mee. Deze handelen niet over de externe omgeving, maar focussen op onze organisatie en hoe we samenwerken. Om beleid te kunnen realiseren hebben we immers een sterke organisatie nodig die hiermee aan de slag kan gaan.

Dit document presenteert slechts een selectie van alle beschikbare data. Heel veel bijkomende info kan je vinden op onze omgevingsinformatie website: <https://kordia.incijfers.be/jive>

Heb je vragen of opmerkingen? Wij staan klaar om met jullie in gesprek te gaan of bijkomende informatie te bezorgen.

Met dit overwegingenkader willen we de expliciete wens uitdrukken om samen met de toekomstige bestuursploeg te werken aan het Turnhout van morgen.

Met vriendelijke groeten
Het managementteam

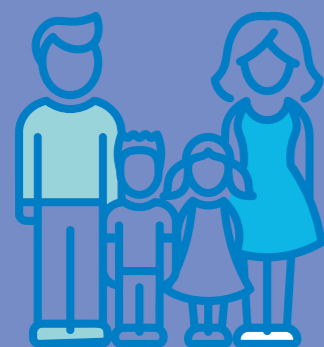

UITDAGINGEN

TURNHOUT

BURGER

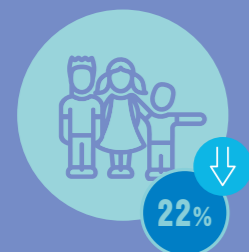

AANTAL INWONERS

↑ **47 305**

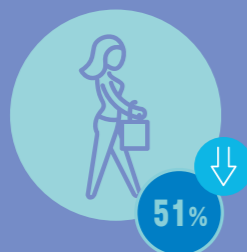
LEEFTIJDGROEPEN

< 19 jaar

Centrumsteden 22 %
Vlaanderen 21 %

20 - 56 jaar

Centrumsteden 53 %
Vlaanderen 50 %

> 60

Centrumsteden 24 %
Vlaanderen 27 %

39% **GROENE DRUK**
Centrumsteden 37 %
Vlaanderen 37 %

34% **GRIJZE DRUK**
Centrumsteden 32 %
Vlaanderen 36 %

PERSONEN BUITENLANDSE AFKOMST

40% **21%** NIET-EU HERKOMST
Centrumsteden 40 %
Vlaanderen 26 %

AANTAL HUISHOUDENS

1 persoon

37%

Centrumsteden 41 %
Vlaanderen 33 %

2 personen

32%

Centrumsteden 29 %
Vlaanderen 34 %

3 personen

12%

Centrumsteden 11 %
Vlaanderen 33 %

(+) 4 personen

18%

Centrumsteden 17 %
Vlaanderen 19 %

- Op 10 jaar tijd is de Turnhoutse bevolking met 11,7 % gestegen. Daarmee zijn we de snelst groeiende centrumstad.
- De aangroei zet zich volgens de prognoses verder, namelijk meer dan 50 000 Turnhoutenaren tegen 2040.
- Ongeveer 39,8 % van de Turnhoutenaren is van buitenlandse herkomst. 20,8 % daarvan is van buiten de EU. In 2018 was 31,7 % van de Turnhoutenaren van buitenlandse herkomst, waarvan 16,2 % van niet-EU-herkomst.
- Turnhout heeft in vergelijking met de centrumsteden en Vlaanderen een hoge groene druk (aantal 0-19-jarigen / aantal 20-64 jarigen). Dit komt voornamelijk doordat de noemer van de breuk (aantal 20-64 jarigen) in Turnhout lager ligt dan bij de centrumsteden en in Vlaanderen.
- Net als in andere centrumsteden en in Vlaanderen stijgt het aandeel ouderen. Tegen 2040 is 28,2 % van de Turnhoutse bevolking ouder dan 60 jaar.
- 37,5 % van alle Turnhoutse huishoudens zijn eenpersoonshuishoudens. Dat cijfer blijft stabiel richting 2040. We verwachten tegen 2040 een stijging van het aandeel driepersoonshuishoudens tot 13,4% en het aantal vierpersoonshuishoudens tot 18,8 %.

BURGER

NETTO BELASTBAAR INKOMEN

per inwoner

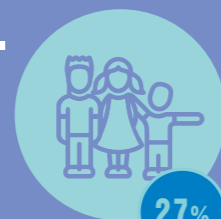
Centrumsteden € 20 229
Vlaanderen € 21 926

€ 19 103

KANSARMOEDE- INDEX

van kind en gezin

Centrumsteden 19 %
Vlaanderen 13 %

VROEGTIJDIGE SCHOOLVERLATERS

wonend in gemeente

thuis taal
Nederlands

Centrumsteden 12 %
Vlaanderen 8 %

14%

thuis taal
niet-Nederlands

Centrumsteden 27 %
Vlaanderen 25 %

29%

WERKZOEKENDEN- GRAAD

Centrumsteden 7 %
Vlaanderen 5 %

10%

15 - 24 jaar

50 - 64 jaar

Centrumsteden 12 %
Vlaanderen 10 %

Centrumsteden 6 %
Vlaanderen 5 %

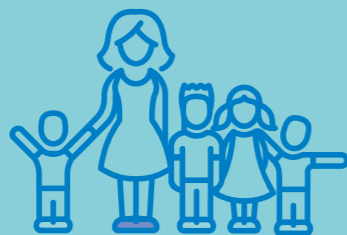
- Het gemiddeld netto belastbaar inkomen van de Turnhoutenaar ligt relatief laag. 19 103 euro ten opzichte van 20 229 euro in de centrumsteden en 21 926 euro in Vlaanderen.
- Volgens cijfers van Kind en Gezin wordt meer dan een kwart van de Turnhoutse kinderen (26,8 %) in een kansarm gezin geboren. Dat is meer dan dubbel zo veel als gemiddeld in Vlaanderen (12,6 %) en ook meer dan gemiddeld in de centrumsteden (18,9 %).
- 10,2 % van de totale beroepsbevolking in Turnhout (15-64 jaar) is werkzoekend zonder werk. Dat aandeel ligt hoger in vergelijking met de centrumsteden (7 %) en Vlaanderen (5 %). Het aandeel van de werkzoekenden zonder werk ten opzichte van de totale beroepsbevolking per leeftijdscategorie ligt in Turnhout op 16,3 % in de categorie 15-24 jarigen en op 9,4 % in de categorie 50-64 jarigen.
- Zo'n 13,8 % van de Turnhoutse scholieren met thuistaal Nederlands verlaten de school vroegtijdig. Bij de Turnhoutse scholieren met thuistaal niet-Nederlands stijgt dat aandeel naar 29,3 %. In de centrumsteden liggen deze aandelen op respectievelijk 12,3 % en 27,4 %. In Vlaanderen op 8,4 % en 24,9 %.

STAD

OPVANGPLAATS BABY'S & PEUTERS

Centrumsteden 48 | Vlaanderen 44

35

CRIMINALITEITS- GRAAD

89

Centrumsteden 104
Vlaanderen 64

AANTAL HUISARTSEN

per 100 000
inwoners

63

LAADPUNTEN ELEKTRISCHE WAGENS

Centrumsteden 17
Vlaanderen 11

18

INWONERS

die bibliotheek bezoeken in
eigen gemeente

Centrumsteden 53 % | Vlaanderen 46 %

51%

die museum, tentoonstelling ...
bezoeken in eigen gemeente

Centrumsteden 65 % | Vlaanderen 43 %

55%

die culturele activiteit
bezoeken in eigen gemeente

Centrumsteden 58 % | Vlaanderen 45 %

53%

DUURZAAMHEID WONINGEN

energiezuinige
woning

75%

Centrumsteden 72 %
Vlaanderen 76 %

energierecuperende
woning

44%

Centrumsteden 47 %
Vlaanderen 60 %

PLAATSEN RESIDENTIËLE OUDERENZORG

woonzorgcentra

Centrumsteden 7
Vlaanderen 6

5

assistentiewoningen

Centrumsteden 4
Vlaanderen 3

2

SOCIAAL WONING- AANBOD

Vlaanderen 6

8

- In Turnhout beschikken we over 35 opvangplaatsen per 100 baby's en peuters (0-2 jarigen). Hiermee scoren we lager dan het gemiddelde van de centrumsteden (48,3 plaatsen) en Vlaanderen (44 plaatsen)
- Turnhout telt 5,3 plaatsen in woonzorgcentra per 100 65-plussers en 2,4 plaatsen in assistentiewoningen per 100 65-plussers. Ook hier scoren we lager dan gemiddeld in Vlaanderen (5,8 en 2,5) en de centrumsteden (6,7 en 3,6).
- We beschikken anno 2023 over 63 huisartsen per 100 000 inwoners. Elke gemeente onder de 90 huisartsen per 100 000 inwoners wordt beschouwd als huisartsarm.
- Turnhout heeft 8,3 sociale huurwoningen per 100 inwoners. Hiermee scoren we merkkelijk hoger dan het Vlaams gemiddelde (6 huurwoningen per 100 inwoners).
- 75 % van de Turnhoutse woningen kan gelabeld worden als energiezuinig. 44% als energierecupererend.
- We beschikken in Turnhout over 17,9 publieke laadpunten voor elektrische wagens per 10 000 inwoners. Hiermee doen we beter dan het gemiddelde in Vlaanderen (11,4) en de centrumsteden (16,5).
- Ongeveer de helft van het aantal inwoners geeft aan minstens één keer per jaar de bibliotheek (51%), een tentoonstelling, museum of historisch gebouw (55%) en een culturele activiteit (53%) te bezoeken in de eigen gemeente. Hiermee scoren we structureel beter dan gemiddeld in Vlaanderen.
- De criminaliteitsgraad ligt in Turnhout op 89,3 door de politie geregistreerde feiten per 1 000 inwoners. Dit ligt hoger dan gemiddeld in Vlaanderen (64,3) en lager dan gemiddeld in de centrumsteden (104,7).

REGIO

bezettingsgraad BEDRIJVEN- TERREINEN

96%

Centrumsteden 86 %
Vlaanderen 86 %

JOB RATIO

107

Centrumsteden 101
Vlaanderen 74

BRUTO TOEGEVOEGDE WAARDE per inwoner

70 091

Centrumsteden 56 834
Vlaanderen 39 507

AANTREKKINGSKRACHT ONDERWIJS

Secundair onderwijs

2,4

Lager onderwijs

1,03

Kleuteronderwijs

1,04

- Turnhout staat voor een hoge bruto toegevoegde waarde* per inwoner (70 091 euro). We zijn hiermee na Leuven koploper bij de Vlaamse centrumsteden en scoren beduidend hoger dan het gemiddelde over de centrumsteden (56 834 euro) en Vlaanderen (39 507 euro).

*De bruto toegevoegde waarde is het verschil tussen de marktwaarde van de in één jaar geproduceerde goederen en diensten en de marktwaarde van de in het productieproces verbruikte goederen en diensten. Het is met andere woorden de waarde die de productie-factoren arbeid en kapitaal toevoegen aan de verbruikte of intermediaire goederen en diensten.

- Onze bedrijventerreinen zijn voor meer dan 95,6 % bezet. Dit ligt beduidend hoger dan het cijfer in Vlaanderen (85,7 %) en de centrumsteden (85,6 %).
- De jobratio (het aantal jobs per 100 inwoners op arbeidsleeftijd (20-64 jaar)) in Turnhout ligt hoog. Turnhout scoort hier met 106,8 jobs heel wat hoger dan de centrumsteden (101,4) en Vlaanderen (73,7).
- De aantrekkingskracht van het secundair onderwijs in Turnhout ligt hoog: per leerling die in Turnhout woont, gaan er 2,4 leerlingen naar het secundair onderwijs. Voor het lager onderwijs ligt deze verhouding op 1,03 en voor het kleuteronderwijs op 1,04.

ORGANISATIE

PERSONEELSLEDEN IN VTE per 1 000 inwoners

14

Centrumsteden 17
Vlaanderen 12

Vastbenoemd

Centrumsteden 29 %
Vlaanderen 24 %

Contractueel

Centrumsteden 71 %
Vlaanderen 76 %

BELASTINGTARIEF aanvullende personenbelasting per inwoner

7,5

Vlaanderen 7,2

ONTVANGSTEN aanvullende personenbelasting per inwoner

277

Vlaanderen 333

BELASTINGTARIEF Opcentiemen onroerende voorheffing per inwoner

913

Vlaanderen 897

ONTVANGSTEN Opcentiemen onroerende voorheffing per inwoner

429

Vlaanderen 387

PENSIOEN- LAST 2024

€ 19 507 591

Reserve pensioenkas 1/1/2024

€ 62 201 922

PATRIMONIUM STAD TURNHOUT

150

MELDINGEN MELDPUNT

15 642

- Stad Turnhout (OCMW en AGB inclusief) telt 13,6 personeelsleden per 1 000 inwoners. Het gemiddelde van de centrumsteden ligt op 16,9. Het Vlaams gemiddelde ligt op 12,2.
- 24,7 % van het personeel is vastbenoemd. Het grootste deel van de personeelsleden is dus contractueel aangesteld (75,3 %).
- Turnhout hanteert een belastingtarief van 7,5 % voor de aanvullende personenbelasting. Het Vlaams gemiddelde belastingtarief ligt op 7,2 procent. Turnhout haalt daarmee 276,96 euro per inwoner op. In Vlaanderen ligt dat op 333,47 euro. De netto opbrengst per procentpunt ligt in Turnhout dus lager dan het Vlaams gemiddelde.
- Turnhout heft 913 opcentiemen op de onroerende voorheffing. Het Vlaams gemiddelde tarief ligt op 897 opcentiemen. Turnhout haalt hiermee 428,87 euro per inwoner op. In Vlaanderen ligt dat op 387,36 euro.
- Zoals elk lokaal bestuur staat Turnhout in voor de pensioenen van haar mandatarissen en vastbenoemde personeelsleden. De reserve in de pensioenkas waaruit de pensioenen worden betaald, bedraagt vandaag om en bij de 62 miljoen euro. De netto pensioenlast voor 2024 bedraagt zo'n 19 miljoen euro. Deze kost stijgt naar verwachting in 2031 naar zo'n 22 miljoen euro. Jaarlijks moeten er dus voldoende stortingen in de pensioenkas gebeuren om de pensioenlast te kunnen blijven dragen.
- Het meldpunt verwerkte 15 642 meldingen in 2023 (98% van het totale aantal), waarvan 6 662 meldingen door burgers. Dat komt neer op meer dan 18 meldingen per kalenderdag. 13 892 van deze meldingen, oftewel 38 meldingen per kalenderdag, werden door de eigen diensten op Stadsbedrijven opgelost.
- Stad Turnhout beschikt over een uitgebreid patrimonium (ca. 150 gebouwen), dat volgens Vlaamse wetgeving tegen 2045 koolstofneutraal moet zijn. Deze lange termijndoelstelling moet via grondige renovatie of vervanging door nieuwbouw worden gerealiseerd.

OVERWEGINGEN

OVERWEGINGEN VOOR EEN STERKE ORGANISATIE

Dit zijn de 7 voorstellen waarmee we onze rol als lokaal bestuur en centrumstad optimaal kunnen invullen.

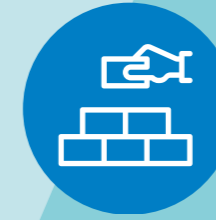
1 De gemeenteraad als hart van de groep 'Lokaal bestuur'

2 Goede politiek-ambtelijke verhoudingen

3 Een integere organisatie

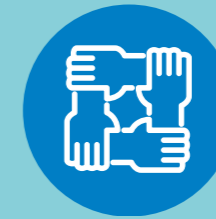
4 Een organisatie met een sterke basis

5 Data gedreven, procesgericht en projectmatig werken over diensten en clusters heen

6 Digitale transformatie voor een toekomstgerichte dienstverlening

7 Turnhout als motor van regionale/sectorale samenwerking

1

De gemeenteraad als hart van de groep 'lokaal bestuur'

De gemeenteraad in Turnhout vormt het kloppende hart van het lokaal bestuur en bestaat uit verschillende onderdelen die nauw samenwerken om de stad te besturen en te ontwikkelen. Het **politieke apparaat** omvat de verkozen raadsleden die de besluitvorming leiden en de koers van de stad bepalen. De **administratie** van de stad en het OCMW ondersteunt deze beleidsmakers met deskundige adviezen en voert de genomen besluiten uit. Daarnaast zijn er **verzelfstandigde organisaties** zoals AGB, Zorggroep Orion, EVA vzw's, en woonmaatschappij Woonboog, die specifiek zijn opgericht om bepaalde taken en diensten efficiënt te beheren. Turnhout is ook betrokken bij organisaties waarin het lokaal bestuur **medezeggenschap** heeft, zoals de politiezone, hulpverleningszone, eerstelijnszone en AZ Turnhout, om een brede en geïntegreerde dienstverlening te waarborgen. Samen vormen deze entiteiten een **dynamisch en samenhangend netwerk** – de groep 'lokaal bestuur' – dat de belangen van de burgers behartigt en de stad verder ontwikkelt.

2

Goede politiek-ambtelijke verhoudingen

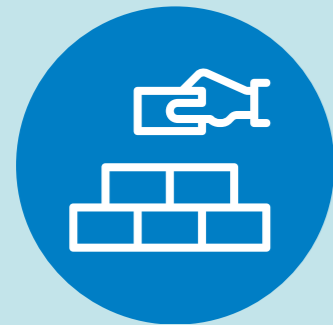
Een goede samenwerking tussen politici en ambtenaren is cruciaal voor een effectieve en efficiënte bestuursvoering in Turnhout. Dit wordt onder andere gerealiseerd door duidelijke afspraken vast te leggen in een **afsprakennota**, die de rollen en verantwoordelijkheden van beide partijen beschrijft. **Delegatie van bevoegdheden** zorgt ervoor dat ambtenaren zelfstandig en efficiënt kunnen handelen binnen hun expertisegebied, terwijl ze verantwoording afleggen aan de politieke leiding. Deze gestructureerde samenwerking bevordert wederzijds respect en vertrouwen, wat leidt tot een soepelere besluitvorming en uitvoering van beleid. Een transparante en heldere communicatie tussen beide groepen is essentieel om misverstanden te voorkomen en gezamenlijke doelen te bereiken.

3

Een integere organisatie

Integriteit vormt de kern van de organisatie van Turnhout. **Organisatiewaarden dienen als kompas** voor het handelen van alle medewerkers en zorgen voor een gemeenschappelijke ethische standaard. Een gedegen **integriteitsbeleid** ondersteunt deze waarden en helpt bij het voorkomen en aanpakken van onethisch gedrag. **Organisatiebeheersing**, waaronder risicomanagement en interne controles, zorgt voor een transparante en verantwoorde bedrijfsvoering. **Klachtenmanagement** biedt burgers en medewerkers de mogelijkheid om misstanden te melden en draagt bij aan de continue verbetering van de organisatie. Door integriteit centraal te stellen, bouwt Turnhout aan een betrouwbare en eerlijke bestuurscultuur.

4 Een organisatie met een sterke basis

De basis van een sterke organisatie in Turnhout ligt in een **dynamisch personeelsbeleid** dat inspeelt op de behoeften van de organisatie en haar medewerkers en hen stimuleert om zich te ontwikkelen. Een **realistisch financieel beleid** zorgt voor een stabiele en duurzame begroting, waardoor de stad haar ambities kan waarmaken. **Communicatie**³, dat wil zeggen effectieve communicatie op drie niveaus - intern, extern en beleidsmatig - verzekert dat informatie duidelijk wordt overgebracht en betrokkenen goed geïnformeerd zijn. Deze elementen samen creëren een solide fundament waarop de organisatie kan bouwen en groeien.

5 Datagedreven, procesgericht en projectmatig werken over diensten en clusters heen

Turnhout wil een moderne en efficiënte organisatie zijn door datagedreven, procesgericht en projectmatig te werken.

Datagedreven werken houdt in dat beslissingen en beleidskeuzes worden ondersteund door actuele en nauwkeurige gegevens.

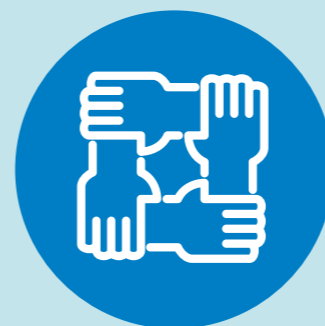
Procesgericht werken zorgt voor een gestroomlijnde en efficiënte uitvoering van taken, waarbij voortdurend wordt gestreefd naar optimalisatie en verbetering.

Projectmatig werken bevordert samenwerking over diensten en clusters heen, waardoor complexe vraagstukken effectief kunnen worden aangepakt. Deze aanpak leidt tot een flexibele en adaptieve organisatie die beter in staat is om in te spelen op de veranderende behoeften van de samenleving.

6 Digitale transformatie voor een toekomstgerichte dienstverlening

Digitale transformatie staat centraal in de toekomstgerichte dienstverlening van Turnhout. Door innovatieve technologieën te integreren, verbeteren we de **efficiëntie** en **toegankelijkheid** van onze diensten. Digitale tools en platforms maken het voor burgers makkelijker om in contact te komen met de stad, diensten aan te vragen en informatie te verkrijgen. Deze transformatie omvat ook de digitalisering van **interne processen**, wat leidt tot een snellere en meer kosteneffectieve afhandeling van administratieve taken. Hierdoor kunnen we onze middelen beter inzetten en de kwaliteit van onze dienstverlening verhogen.

7 Turnhout als motor van regionale/sectorale samenwerking

Turnhout positioneert zich als motor voor regionale en sectorale samenwerking. Door actief de samenwerking met omliggende gemeenten en verschillende sectoren te bevorderen, versterken we onze economische en sociale positie. Dit gebeurt onder meer door gezamenlijke projecten en initiatieven die gericht zijn op innovatie, duurzame ontwikkeling en het delen van kennis en middelen. Regionale samenwerking maakt het mogelijk om schaalvoordelen te realiseren en gezamenlijke uitdagingen effectiever aan te pakken. Turnhout streeft naar een prominente rol in de regio en in Vlaanderen door proactief en strategisch samen te werken met diverse partners.

TURNHOU